

Financial Risk&Regulation

PSD3 & PSR: új lehetőségek a fogyasztók és a szolgáltatók számára

Hírlevél – 2023. október

Az Európai Bizottság 2023. június 28-án publikálta a [PSD3](#)¹ (Payment Services Directive 3) és az új [PSR](#)² (Payment Services Regulation) javaslati csomagját, mellyel lezárult a [PSD2](#) felülvizsgálati időszaka. A PSD2 célja a verseny, a biztonság és az innováció fokozása volt az európai fizetési piacon, azonban időszerűnek bizonyult a revízió, mivel annak 2015-ös bevezetése óta jelentősen megváltozott a piaci és a technológiai környezet. A módosítás főbb célja az előző irányelv hiányosságainak megszüntetésén túl, a szabályozás egyszerűsítése, a „nyílt bankolás” kiteljesítése és a digitális fizetés terjedésének segítése volt.

A PSD2 kritikája és a felülvizsgálat előzményei

A pénzforgalmi szolgáltatások piaca jelentősen megváltozott az elmúlt években. Az elektronikus fizetések száma az EU-ban folyamatosan nő, ezt a tendenciát pedig tovább gyorsította a covid-válság³. Új szolgáltatások (számlainformációs szolgáltatások, fizetés-kezdemenyezési szolgáltatások) és számtalan új nyílt banki szolgáltató jelent meg a fizetési szolgáltatások piacán, továbbá egyre kifinomultabb csalástípusok jelennek meg. Az EU Bizottság e fejleményekre és a digitális átalakuláshoz való alkalmazkodásra adta válaszul a közzétett javaslatcsomagot. A készülő jogszabálycsomag célja, hogy újragondolja az elektronikus fizetési szolgáltatások és a banki ökoszisztéma szabályozását az Unió egységes piacán, hogy a PSD2 által nem teljesített (lentebb kifejtett) elvárások is megvalósulhassanak. Ennek részeként jelenik meg a PSR is, melynek

tárgyi hatálya a fizetési szolgáltatók összes tevékenységére kiterjed majd.

A 2007-ben elfogadott PSD1⁴ harmonizált jogi keretet hozott létre az integrált uniós pénzforgalmi piac létrehozásához. A PSD1-re építve a PSD2 felszámolta az új típusú fizetési szolgáltatások akadályait és javította a pénzforgalmi fogyasztóvédelem és a biztonság szintjét.

A PSD2 a pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására vonatkozó szabályokat, valamint a pénzforgalmi szolgáltatók egy kategóriájának minősülő fizetési intézmények engedélyezésére és felügyeletére vonatkozó szabályokat tartalmazza. A pénzforgalmi szolgáltatók egyéb kategóriái közé tartoznak a hitelintézetek – amelyek az EU banki szabályozásának hatálya alá tartoznak – és az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények amelyek az EMD⁵ (Electronic Money Directive) hatálya alá tartoznak.

¹ [Harmadik pénzforgalmi szolgáltatási irányelv](#) - Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on payment services and electronic money services in the Internal Market amending Directive 98/26/EC and repealing Directives 2015/2366/EU and 2009/110/EC

² [Pénzforgalmi szolgáltatási rendelet](#) - Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on payment services in the internal market and amending Regulation (EU) No 1093/2010

³ Directive 2007/64/EC of the European Parliament and of the Council of 13 November 2007

⁴ Directive 2009/110/EC on the taking up, pursuit and prudential supervision of the business of electronic money institutions

⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az uniós lakossági pénzforgalmi stratégiáról

Miután a Bizottság a [lakossági fizetési stratégiájában](#)⁶ bejelentette, hogy 2021 végén átfogóan felülvizsgálja a fenti piaci környezeti változások okán a PSD2 alkalmazását és hatását, a vizsgálat eredményeképp arra a megállapításra jutott, hogy az irányelv nem tudta teljes mértékben teljesíteni a jogalkotó célkitűzéseit.

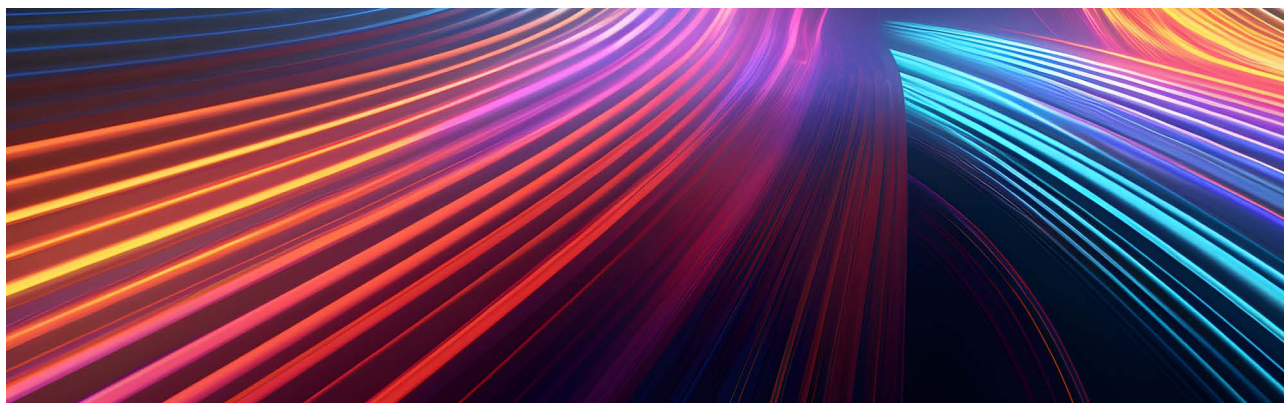
A vizsgálat pozitív hatásai között említendő a csalás megelőzése az erős ügyfél-hitelesítés (SCA) bevezetése révén. Bár a végrehajtása a vártnál nagyobb kihívást jelent, az SCA máris jelentős hatást gyakorolt a csalások visszaszorítására (a vizsgálati riport szerint a kártyás fizetések esetén 70-80%-kal alacsonyabb a csalás előfordulása, mint az SCA nélküli fizetések esetén). A PSD2 különösen eredményes volt azon célkitűzése tekintetében is, hogy növelje a fizetési szolgáltatások felhasználóinak hatékonyságát, átláthatóságát és a fizetési módok választékát.

Ezzel együtt megállapította, hogy a PSD2 hatékonyságának korlátai vannak az egyenlő versenyfeltételek elérésében, leginkább a banki és nem banki fizetési szolgáltatók közötti egyensúlyhiány miatt, amely abból fakad, hogy az utóbbiak nem férnek hozzá bizonyos kulcsfontosságú fizetési rendszerekhez. A nyílt bankolás (open banking) – vagyis azon szolgáltatások elterjedése, ahol új, nem banki szolgáltatók a pénzforgalmi rendszerbe új szolgáltatásokkal csatlakoznak be, miközben (hozzájárással) hozzáférnek az ügyfelek banki adataihoz, pl. Barion, Billingo – vegyes sikert aratott, mert a szolgáltatók adathozzáféréseivel kapcsolatban problémák azonosíthatók (pl. számlainformációs vagy fizetés-indítási szolgáltatók nem minden esetben férnek hozzá minden szükséges információhoz). Ami a belső piaci célkitűzést illeti, miközben a fizetési szolgáltatások határokon átnyúló nyújtása növekszik, számos fizetési rendszer – különösen a betéti kártyarendszer – továbbra is nemzeti szintű maradt. A kereskedők részéről várt, új és olcsóbb fizetési módok miatti költségcsökkentés sem valósult meg teljes mértékben.

A javaslatcsomag célkitűzései

A PSD3-nak négy fő célkitűzése van az előző szabályozás hiányosságaira reflektálva:

- 1. A biztonság és a fogyasztóvédelem erősítése:** az SCA alkalmazásának fejlesztése, a csalással kapcsolatos, intézmények közötti információcsere jogalapjának meghatározása és az ügyfelek csalással kapcsolatos tájékoztatásának kötelezettsége, az IBAN-ellenőrzés kiterjesztése minden átutalásra, valamint az engedélyezett push fizetési csalásokért (adott intézmény nevében elkövetett csalásokért) való felelősség kiterjesztése; a fizetési szolgáltatók azon kötelezettsége, hogy javítsák az SCA-hoz való hozzáférést a fogyatékkal élő felhasználók, idősek és más olyan személyek számára, akiknek kihívásokkal kell szembenéznük az SCA használatával kapcsolatban; intézkedések a készpénz elérhetőségének javítására; a felhasználói jogok és információk javítása.
- 2. Az innováció és a verseny ösztönzése** azáltal, hogy megnyitja a piacot olyan új szereplők előtt, mint például a fizetés-kezdemenyvezési szolgáltatók és a számlainformációs szolgáltatók, amelyek alternatív megoldásokat kínálnak a hagyományos fizetési módokon felül.
- 3. Jogszabályi harmonizáció elősegítése** Európa-szerte azáltal, hogy közös jogi keretet hoz létre az összes pénzforgalmi szolgáltatásra - legyen az nemzeti vagy határokon átnyúló (cross-border) - a PSD2 vonatkozó rendelkezéseinek közvetlenül hatályos, rendeleti szintű kiváltásával, és felszámolja a digitális egységes piac szabályozási és technológiai akadályait. Egységesíti a szabályozást az elektronikus pénzkibocsátókra és más pénzforgalmi szolgáltatókra. Emellett a szankciókra vonatkozó rendelkezések megerősítésére is sor kerül.
- 4. Az ökológiai átmenet erősítése** a fenntarthatóbb fizetési módok, például az azonnali fizetés, a mobilfizetés vagy a digitális valuták használatának ösztönzésével.

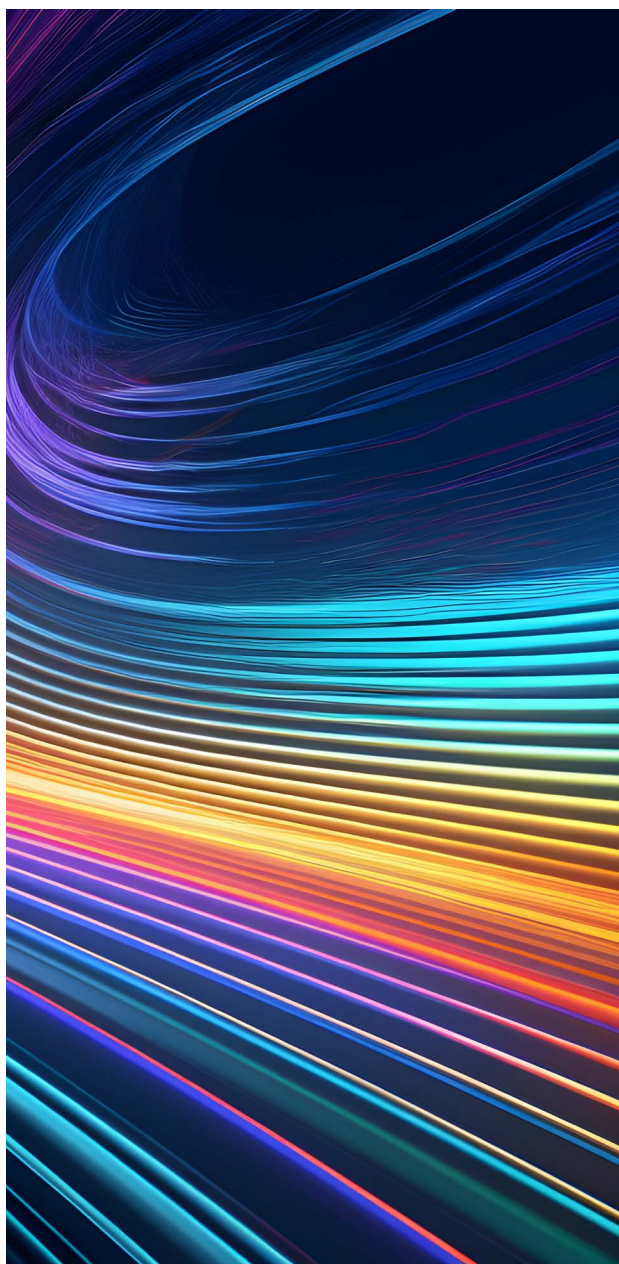

Az új szabályozás hatásai

Figyelemmel arra, hogy a joganyag javaslati fázisban van, a végső szövegezés vagy a technikai paraméterek könnyedén változhatnak a (politikai) jogalkotási folyamat során, azonban a módosítás által érintett főbb területek és a célkitűzések szándékolt hatásai a szakértői fázisban rögzítésre kerültek. Ezek az alábbiak:

- **Piaci lehetőségek jelennek meg új szolgáltatóknak:** A PSD3 egyenlőségre törekszik a régi és új pénzügyi szolgáltatók között azzal, hogy a javaslatcsomag szigorúbb követelményekhez köti a nem-banki szolgáltatók a bankoknál vezetett fizetési számlákhoz való hozzáférés megtagadását. A PSD3 szerint már csak alapos indokkal lehet megtagadni a hozzáférést (pl. jogellenes tevékenység gyanúja).
- **Alkalmazhatóság javulása:** Egyértelmű elvárás a jogalkalmazás egységessé válása azzal, hogy a PSD2 egyes rendelkezéseit az új PSR-be ülteti át a javaslatcsomag, amely rendeletként közvetlenül lesz hatályos az EU tagállamaiban koncentrálva az összes fizetési szolgáltatásra vonatkozó szabályt. Ezzel együtt az elektronikuspénz-kibocsátó intézményekre és a fizetési szolgáltatókra vonatkozó közös (immár egységesített) szabályozási struktúra is a PSD3-ban – azaz átültetést igénylő irányelvi szinten – kerül szabályozásra. Nő a szolgáltatások iránti bizalom a felelősségi szabályok szigorítása és a csalás elleni megerősített küzdelemnek köszönhetően.
- **Nagyot fejlődhet a nyílt bankolás:** A nyílt bankolás lehetőséget teremt arra, hogy a bank és az ügyfél mellett harmadik fél is fizetési műveletet kezdeményezzen vagy bármilyen más pénzügyi szolgáltatást nyújtson. Mindezt szabályozott keretek között először a PSD2 vezette be, amely arra kötelezte a bankokat, hogy hozzanak létre nyílt hozzáférést biztosító csatornákat (application programming interface – API), amelyek használatával a harmadik fél szolgáltatók biztonságosan hozzáférhetnek az ügyfelek által jóváhagyott adatokhoz. Az új szabályozás – ahogy fentebb írtuk – kibővíti a hozzáférési lehetőségeket a fizetési számlákhoz, továbbá a transzparencia erősítése érdekében a bankoknak létre kell hozniuk egy olyan felhasználói felületet is, ahol az ügyfelek nyomon tudják követni, hogy mely harmadik fél fér hozzá adataikhoz, valamint ahol egyoldalúan vissza is tudják vonni az ilyen hozzáférésekhez adott hozzájárulásukat. A számlák körének a kibővítése a fizetési szolgáltatások piacán látható fejlődés okán vált szükségessé, melyek szabályozott keretek között vezetnek új szolgáltatásokhoz.

- **Szélesednek a készpénzfelvételi lehetőségek:** A PSD3 újdonsága, hogy a javaslat szerint a lakossági készpénzfelvételi lehetőségek köre kiszélesedik a kiskereskedelmi egységekkel. A fizikai kiskereskedelmi egység által limitálható összegig – ami a jelenleg 50 Euró kifizetésenként -, külön költségek mellett lesz lehetőség a készpénzfelvételre. Ezt a korlátozást amiatt szükséges bevezetni, hogy a kiskereskedők és a banki ATM-ek között tisztességes verseny alakuljon ki, továbbá hogy a kiskereskedők ne fogyjanak ki a készpénzből. Az ATM-ek működtetése engedélyhez kötött, viszont a kiskereskedőknél ez a szolgáltatás a szabályozás szerint mentesül a pénzforgalmi intézmények engedélyezési eljárása alól, mindössze regisztrációhoz lesz kötött.

Következő lépések

A jogalkotási folyamat 2022. májusában kezdődött, amely a piaci szereplők és a külső szakértők kétkörös visszajelzését követően került a Bizottsághoz. Jelenleg egy meghosszabbított – eredetileg 8 hetesre tervezett – visszajelzési intervallum zajlik, amely a tervek szerint 2023. október 17-ig tart. A Bizottság ezt követően készíti el a végleges javaslatcsomagot az Európai Parlament és Tanács részére. A hatálybalépés tervezett dátuma nem ismert, azonban az EU szokásos jogalkotási folyamata alapján arra számíthatunk, hogy 2024 végére alakul ki a végleges irányelv és rendelet, alkalmazásuk pedig így akár 2026-ig is elhúzódhat.

Az MNB a PSD2-vel összefüggésben folyamatosan publikálja a pénzforgalmi piaci szereplőktől beérkezett kérdéseket és az arra adott válaszát, így vélhetően a PDS3 és a PSR vonatkozásában is közzéteszi majd a gyakorlati alkalmazás során felmerülő kérdésekkel kapcsolatos álláspontját.

*****

A hatályosulás előtt a hazai pénzügyintézeteknek elegendő idő áll rendelkezésre ahhoz, hogy felmérjék a felkészültségük fokát – különösen az IT biztonság és kontrollok vizsgálatával, a kapcsolódó EU-s jogforrások elemzésével (pl. DORA, MiCA, SFD), kialakítsák a lehetséges együttműködés kereteit a nem-banki szolgáltatókkal, kifejlesszék az adatkezelési felhasználói felületet és felmérjék a fokozódó verseny jelentő módosítások kapcsán a termékfejlesztési lehetőségeiket.

A hírlevél készítésében részt vettek: Glózer-Say Viktória, Kiss Viktor, Orosz Gábor.

A témához kapcsolódó cikkeink:

[Mi jön a bankkártya után? – 2016](#)

[Parlament előtt az új pénzforgalmi irányelvet átültető törvénycsomag – 2017](#)

Kontakt:

Rakó Ágnes
Partner
M: +36 70 370 1792
E: agnes.rako@kpmg.hu
[KPMG.hu](https://www.kpmg.hu)

Lukács Kornél
Partner
M: +36 70 977 6564
E: kornel.lukacs@kpmg.hu

Szalai Péter
Associate Partner
M: +36 70 370 1739
E: peter.szalai@kpmg.hu

Wieder Gergő
Igazgató
M: +36 70 333 1471
E: gergo.wieder@kpmg.hu

Glózer-Say Viktória
Menedzser
M: +36 70 978 7031
E: viktorina.glozer-say@kpmg.hu

A jelen dokumentumban ismertetett szolgáltatások közül néhány vagy mindegyik lehet, hogy nem engedélyezett a KPMG könyvvizsgálattal érintett ügyfelei, valamint azok leányvállalatai vagy kapcsolódó társaságai esetében.

A jelen dokumentumban lévő információk általános jellegűek, és nem vonatkoznak egyetlen konkrét személy vagy társaság körülményeire sem. Bár törekszünk arra, hogy pontos és időszerű információkat adjunk, nem lehet garancia arra, hogy ezek az információk pontosak abban az időpontban, amikor megkapják azokat vagy arra, hogy pontosak maradnak a jövőben. Az ilyen információk alapján senkinek sem szabad intézkedéseket hozni megfelelő szakmai tanácsadás nélkül az adott helyzet alapos felmérését követően.

© 2023 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a KPMG International Limited („KPMG International”) angol „private company limited by guarantee” társasághoz kapcsolódó független tagtársaságokból álló KPMG globális szervezet tagtársasága. Minden jog fenntartva.

A KPMG név és logó a KPMG globális szervezet független tagtársaságai által licenc alapján használt védjegyek.